

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АГАРТУУ МИНИСТРЛИГИ
КЫРГЫЗ БИЛИМ БЕРҮҮ АКАДЕМИЯСЫ

«ИНФОРМАТИКА»

**БОЛЖОЛДУУ
КАЛЕНДАРДЫК-ТЕМАТИКАЛЫК
ПЛАН**

5 - класс үчүн

Бишкек - 2025

Кыргыз билим берүү академиясынын Технология, искусство жана ден соолук маданияты лабораториясында каралды.

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү мектептери үчүн болжолдуу календардык-тематикалык план:

V жана VII класстар үчүн.

Түзүүчүлөр: Ибирайым кызы А., Осипова Н.Н. – Бишкек, 2025.

ТҮШҮНДҮРМӨ КАТ

Урматтуу Информатика мугалимдери!

Кыргыз Республикасынын мектептери үчүн предметтик стандарт жана окуу программасы жаңыланды. Жаңы окуу жылдан баштап Информатика жаңы окуу программа менен окутула баштады. Программа Кыргыз билим берүү академиясында каралып, жалпы республиканын мектептери үчүн бекитилген.

Демек, жаңы окуу программанын негизинде түзүлгөн болжолдуу календардык-тематикалык планды (КТП) сунуш кылабыз.

Албетте, бир гана ушул тематикалык планды колдонуу менен чектелүү керек дегенден алыспыз. Сиздер чоң темаларды же ага бөлүнгөн сааттарды өзүңүздөргө ылайыктап, колдонулуучу методдордун, формалардын ыңгайлуусун пайдаланып, чыгармачылыкка жараша өзгөртүп түзүп алсаңыздар болот.

Окуу материалдарынын класстар боюнча бөлүштүрүлүшү

Мазмундук багыт	5-класс Жумасына 1 с.	7-класс Жумасына 2 с.
	Информатика	
Информатиканын теориялык негиздери	Предметке киришүү жана коопсуздук эрежелеринин негиздери. 1 с. Информация жана информациялык процесстер. 2 с. Объекттер жана системалар. 1 с. Модель жана моделдештирүү. 2 с.	Логика жана ой жүгүртүү. 2 с Логикалык маселелерди чыгаруу ыкмалары. 3 с. Математикалык логика (операциялар жана айтымдар). 4 с. Маалыматтык моделдөө. 4 с.
Компьютер жана программалык камсыздоо	Компьютер жана анын негизги түзүлүштөрү. 2 с. Киргизүү жана башкаруу түзүлүштөрү менен иштөө. 2 с. Операциялык системалар. 2 с. Мобилдик түзүлүштөр. 1 с. Жасалма интеллектти колдонуу негиздери. 1 с.	Компьютерлер жана программалык камсыздоо. 3 с. Компьютердик логика (ПК жана мобилдик түзүлүштөрдүн иштөө принциптери). 2 с. Жасалма интеллект – заманбап коомдун жардамчысы. 2с.
Алгоритмдештирүү жана программалоо	Алгоритмдер жана логикалык тапшырмалар. 4 с. Блоктук программалоо (Scratch). 6 с.	Алгоритмдештирүү жана программалоо. 27 с.
Санариптик сабаттуулук, ИКТ жана коопсуздук	Графикалык редактор менен иштөө. 3 с. Тексттик редактор менен иштөө. 5 с. Мобилдик түзүлүштөр жана колдонмолор: коркунучтар жана маалыматтык коопсуздук. 1 с. Санариптик платформалар: социалдык тармактар жана мессенджерлер. 1 с.	Мультимедиа жана санариптик технологиялар (видеоредактор). 3 с. Мультимедиялык долбоорлор. 5 с. Сандык жана таблицалык информация. 6 с. Санариптик баарлашуунун негиздери (электрондук почта). 1 с. Булут технологиялары жана онлайн каражаттар (Google Диск, Документтер, Таблицалар). 4 с. Кибермейкиндик. Киберкоопсуздуктун негиздери 2 с.

5-КЛАСС ҮЧҮН КАЛЕНДАРДЫК-ТЕМАТИКАЛЫК ПЛАН

п/н	5-класс <i>Жумасына 1 саат, жылына 34 саат</i> Колдонулуучу окуу китептер: 1) Т.Р.Орускулов ж.б. Информатика. – Б., Б.: Билим-компьютер. 2018. 2) А. Цыбуля ж.б. Информатика. – Б., “Фонд Сорос”. 2018					
	Темалар	Сааттар	Дата		Эскертүү	
			Белгиленген	Аткарылган		
Предметке киришүү жана коопсуздук эрежелеринин негиздери (1 саат)						
1	- Информатика жана анын адам менен коом үчүн мааниси. - Компьютердик класста коопсуздук эрежелерин сактоо. - Компьютерде иштөөнүн эргономикалык эрежелери (иш орун, убакыт, тыныгуу, көзгө арналган гимнастика ж.б.).	1				
Информация жана информациялык процесстер (2 саат)						
	- Берилиштердин түрлөрү жана берүү ыкмалары (сактоо, берүү, кабыл алуу, коддоо). Маалыматты коддоо жана декоддоонун негиздери.	1				
	- Маалыматты тармак аркылуу берүү (интернет, локалдык тармактар, Bluetooth).	1				

Объекттер жана системалар (2 саат)						
	- Объект. Система. Объект жана системага мисалдар (унаалар, имараттар, түзүлүштөр). Системадагы объекттердин өз ара аракеттенүүсү (маалымат, энергия, сигнал берүү).	1				
	- Компьютер системанын бир бөлүгү катары башка түзүлүштөр менен өз ара байланышта иштейт.	1				
Модель жана моделдештирүү (2 саат)						
	- Модель, моделдин түрлөрү (графикалык, математикалык, виртуалдык). Моделдештирүүнүн жашоодогу колдонулушу (аба ырайынын моделдери, транспорттук системалар, оюндар).	1				
	- Практикалык иш: компьютердик программалар жана тиркемелер аркылуу моделдештирүү.	1				
Компьютер жана анын негизги түзүлүштөрү (2 саат)						
	- Компьютердин негизги компоненттери: процессор, монитор, Клавиатура, Мышь, системалык блок.	1				
	- Компьютердин ички жана сырткы түзүлүштөрү (катуу диск, ыкчам эс тутум, флешка, принтер, сканер).	1				

Киргизүү жана башкаруу түзүлүштөрү менен иштөө (2 саат)						
	- Клавиатуранын негизги баскычтары жана алардын функциялары (Enter, Shift, Caps Lock, Backspace, Delete, жебелер). Баскычтардын айкалышы (Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+Z). - Мышь менен иштөө: чыкылдатуу, сүйрөө, түртүү. - Практикалык иш: текст терүү көндүмдөрүн өнүктүрүүчү тренажёрлор менен иштөө.	1 				

Алгоритмдер жана логикалык тапшырмалар (4 саат)						
	- Алгоритм түшүнүгү. Күнүмдүк жашоодогу алгоритмдерге мисалдар.	1				
	- Алгоритмди берүүнүн формалары: сөз менен жана графикалык түрдө (блок-схема).	1				
	- Алгоритмдерди аткаруучулар жана аткаруучунун буйруктары.	1				
	- Практикалык иш: тиричилик маселелери үчүн блок-схемаларды түзүү.	1				
Блоктук программалоо (Scratch) (6 саат)						
	- Scratch программалоо чөйрөсү менен таанышуу.	1				
	- Кыймыл жана көрүнүш блокторун колдонуу менен жөнөкөй долбоорлорду түзүү.	1				
	- Окуяларды жана программанын аткарылышын башкаруу.	1				
	- Scratch’те циклдер жана шарттар менен жөнөкөй алгоритмдер.	1				
	- Практикалык иш: Scratch’те сценарий түзүү.	2				
Графикалык редактор менен иштөө (3 саат)						
	- Paint программасынын интерфейси.	1				
	- Сүрөт тартуу куралдары. Сүрөттөрдү түзүү жана түзөтүү.	1				
	- Практикалык иш: жөнөкөй объектилерди жана композицияларды тартуу.	1				
Тексттик редактор менен иштөө (5 саат)						
	- Тексттик редактордун интерфейси.	1				
	- Текст киргизүү жана түзөтүү.	1				
	- Текстти форматтоо (шрифттер, түстөр, абзацтар).	1				
	- Сүрөттөрдү жана таблицаларды кошуу.	1				
	- Практикалык иш: жөнөкөй документти түзүү.	1				

Мобилдик түзүлүштөр жана колдонмолор: коркунучтар жана маалыматтык коопсуздук (1 саат)						
	- Мобилдик каражаттардын программалары жана тиркемелери. Колдонмолор жана мобилдик түзүлүштөр менен байланышкан коркунучтар. Мобилдик түзүлүштөрдөгү маалыматты кантип коргоо керек Программалык камсыздоону жаңыртуунун мааниси	1				
Санариптик платформалар: социалдык тармактар жана мессенджерлер (1 саат)						
	- Социалдык тармактар: Facebook, Instagram, VK, Twitter - Социалдык тармактардагы коопсуздуктун негиздери: жеке маалыматты коргоо, купуялуулук жөндөөлөрү - Мессенджерлердин түрлөрү: WhatsApp, Telegram, Viber – алардын мүмкүнчүлүктөрү жана функциялары - Социалдык тармактарда жана мессенджерлерде өзүн туура алып жүрүү эрежелери - Практикалык иш: социалдык тармактар жана мессенджерлерди коопсуз колдонуу боюнча кейстерди чечүү	1				
Кошумча адабияттар: 1. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 5-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 2. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 6-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 3. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 7-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 4. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 8-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 5. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 9-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж.						

7-КЛАСС ҮЧҮН КАЛЕНДАРДЫК-ТЕМАТИКАЛЫК ПЛАН

п/н	7-класс Жумасына 2 саат, жылына 68 саат Колдонулуучу окуу китептер: 1) Т.Р.Орускулов ж.б. Информатика. – Б., Б.: Билим-компьютер. 2018. 2) А. Цыбуля ж.б. Информатика. – Б., “Фонд Сорос”. 2018					
	Темалар	Сааттар	Дата		Эскертүү	
			Белгиленген	Аткарылган		
	Логика жана ой жүгүртүү. Логикалык тапшырмаларды чыгаруу ыкмалары (5 саат)					
	- Логикалык операциялар (ЖАНА, ЖЕ, ЭМЕС) жана аларды күнүмдүк турмушта колдонуу.	1				
	- Маселени туура чечүү үчүн туура кадам жасоого тапшырмалардагы логика.	1				
	- Логикалык операцияларды программалоодо колдонуу.	1				
	Практикалык бөлүм: Венндин диаграммасы аркылуу логикалык маселелерди чыгаруу.	2				
Математикалык логика (операциялар жана айтымдар) (4 саат)						
	- Логикалык операциялар: ЖАНА (AND), ЖЕ (OR), ЭМЕС (NOT), FOR (ЖЕ/ ЧЕЙИН)	1				
	- Логикалык билдирүүлөр жана аларды жөнөкөйлөтүү	1				
	- Логиканын программалоодо жана маселелерди чечүүдө колдонулушу	1				
	- Чындык таблицалары, логикалык операциялар					
	- Практикалык иш: логикалык операциялар жана чындык таблицалары аркылуу логикалык маселелерди чечүү	1				

Маалыматтык моделдөө (4 саат)						
- Моделдерди аныктоо жана процесстерди формалдаштыруу	1					
- Математикалык моделдештирүү (формулалар жана графиктер менен маселелерди чечүү)	1					
- Практикалык маселелерди чечүү үчүн алгоритмдерди формалдаштыруу	1					
- Практикалык иш: реалдуу объекттерди жана процесстерди компьютердик программалар аркылуу моделдештирүү	1					
Компьютерлер жана программалык камсыздоо (3 саат)						
- Программалык камсыздоо: операциялык системалар, колдонмолор жана утилиталар	1					
- Акысыз жана акылуу программалардын айырмасы	1					
Проктикалык бөлүк: Программаларды орнотуу жана колдонуу	1					
Компьютердик логика (ПК жана мобилдик түзүлүштөрдүн иштөө принциптери (2 саат)						
- Борбордук процессор жана компьютердин эс тутуму кандай иштейт	1					
Операциялык системалардын ролу жана программалык камсыздоо менен аппараттык камсыздоонун өз ара байланышы						
- Мобилдик түзүлүштөрдүн иштөө принциптери: архитектурасы, операциялык системасы, сенсорлор жана маалымат берүү						
- Компьютер жана мобилдик түзүлүштөрдөгү логикалык операциялардын негиздери						
- Практикалык иш: компьютер менен мобилдик түзүлүштөрдүн логикасын жана иштөө принциптерин изилдөө	1					

Жасалма интеллект (ЖИ) – заманбап коомдун жардамчысы (2 саат)						
- ЖИнин негиздери: машиналык окутуу, нейрондук тармактар, жасалма агенттер - ЖИнин реалдуу турмуштагы колдонулушу: бетти таануу, виртуалдык жардамчылар, өз алдынча башкарылган автоунаалар - ЖИге байланыштуу этикалык жана социалдык маселелер: коомго тийгизген таасири, коопсуздуктун көйгөйлөрү - ЖИге окутуу үчүн колдонулуучу программалык каражаттар - Практикалык иш: жасалма интеллект программалары менен иштөө жана аларды колдонуу боюнча анализ	1					
	1					
Алгоритмдештирүү жана программалоо (27 саат)						
- Скрипттер менен иштөө - Маалыматтарды киргизүү жана чыгаруу (input жана print) - Маалымат түрлөрү жана алар менен иштөө операциялары - math модулунун китепканасы - Шарттуу операторлор - while жана for циклдери - Практикалык иш: алгоритмдерди жана программаларды түзүү аркылуу маселелерди чечүү	2					
	2					
	2					
	2					
	5					
	8					
	6					
Мультимедиа жана санариптик технологиялар (видеоредактор) (3 саат)						
- Видеоредакторлор менен иштөөнүн негиздери - Видео, музыка, өтмө жана эффекттерди кошуу - Практикалык иш: видеону монтаждоо	1					
	1					
	1					

Мультимедиялык долбоорлор (5 саат)						
	- PowerPoint колдонуп презентация түзүүнүн негизги принциптери: текст, сүрөт, анимация кошуу	1				
	- Canva платформасы: графикалык долбоорлорду, инфографикаларды, социалдык постторду түзүү	1				
	- Текст, сүрөт, аудио жана видеону айкалыштырып мультимедиялык долбоорлорду түзүү	1				
	- Практикалык иш: мультимедиялык жана дизайндык долбоорлорду түзүү	1				
Сандык жана табличалык маалыматтар (6 саат)						
	- Excel программасында иштөөнүн негиздери: таблица түзүү жана форматтоо, формулаларды колдонуу	1				
	- Маалыматтардын негизинде графиктерди жана диаграммаларды түзүү	1				
	- Сортировка, фильтрация жана маалыматтарды анализдөө	1				
	- Практикалык иш: формулалар, графикалык объекттер жана маалыматтар анализи кошулган таблицаларды түзүү	3				
Санариптик баарлашуунун негиздери (электрондук почта) (1 саат)						
	- Электрондук почта менен иштөөнүн негиздери: аккаунт түзүү, кат жөнөтүү жана кабыл алуу	1				
	- Тиркемелер, жазылуулар, чыпкалар жана папкалар менен иштөө					
	- Электрондук каттар аркылуу баарлашуу этикети					

Булут технологиялары жана онлайн каражаттар (Google Диск, Документтер, Таблицаар) (4 саат)						
	- Булут кызматтары: Google Диск, Google Docs, Google Sheets	1				
	- Документтерди булутта сактоо жана чогуу иштөө	1				
	- Булут технологияларынын артыкчылыктары: жеткиликтүүлүк, коопсуздук, биргелешкен иш	2				
	- Практикалык иш: документтерди, таблицаларды, презентацияларды булут кызматтарында түзүү жана сактоо					
Кибермейкиндик. Киберкоопсуздуктун негиздери (2 саат)						
	- Кибермейкиндик деген эмне? Интернет менен өз ара аракеттенүү	1				
	- Кибермейкиндиктеги негизги коркунучтар: вирус, фишинг, алдамчылык	1				
	- Киберкоопсуздуктун негиздери: жеке маалыматты коргоо, коопсуз сырсөздөр, антивирустук программалар					
	- Практикалык иш: киберкоркунучтарды талдоо жана киберкоопсуздуктун негизги ыкмалары					
Кошумча адабияттар: 6. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 5-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 7. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 6-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 8. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 7-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 9. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 8-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж. 10. Ибирайым кызы А. Информатика: Сабактардын технологиялык картасы 9-класс. (мугалимдердин план-конспектиси). – Б. 2023-ж.						

Информатика боюнча контролдук иштердин нормалары

Класс / Чейрек	5-класс Чейректик сааттын саны/ практикалык иштердин саны	7-класс Чейректик сааттын саны/ практикалык иштердин саны
Информатика		
1-чейрек	8/1	16/2
2-чейрек	8/2	16/2
3-чейрек	10/2	20/5
4-чейрек	8/2	16/2
Жылдык	34/7	68/11

- **Информатика сабагы боюнча практикалык иштер жеке компьютерлерде же мобилдик телефондордо аткарылат.**

Бул предметти окутуунун максатына ылайык келет – окуучулардын маалыматтык-коммуникациялык технологиялар боюнча компетенттүүлүгүн калыптандыруу, программалык камсыздоону жана санариптик түзмөктөрдү колдонуу жөндөмдөрүн өнүктүрүү.

- **Практикалык тапшырмаларды дептерге жазып берүүнүн кажети жок.**

Окуу ишмердүүлүгү санариптик чөйрөдө уюштурулат, ал эми практикалык иштердин жыйынтыктары электрондук түрдө катталат:

- файл түрүндө (документтер, программалар, таблицалар, презентациялар ж.б.);
- мугалимдин журналына баа жана комментарий менен белгиленет.

- **Практикалык иштердин жыйынтыгы төмөнкү критерийлер боюнча бааланат:**

- тапшырмага ылайык келүүсү;
- туура жана толук аткарылышы;
- өз алдынчалуулугу;
- санариптик жыйынтыктын жасалгасы (түзүмү, логикасы, окулушу).